

ΑΡΧΥΤΑ – ΑΡΜΟΝΙΚΟΣ (Ελάχιστα αποσπάσματα)

παρακείσθω δὲ καὶ νῦν τὰ Ἀρχύτα τοῦ Πυθαγορείου,
οὗ μάλιστα καὶ γνήσια λέγεται εἶναι τὰ συγγράμματα· λέγει δ' ἐν
τῷ Περὶ μαθηματικῆς εὐθὺς ἐναρχόμενος τοῦ λόγου τάδε· κα-
λῶς ___. γέγονεν.
ἀλλὰ καὶ Ἄ. ὁ Ταραντῖνος ἀρχόμενος τοῦ Ἀρμονικοῦ τὸ
αὐτὸ οὕτω πως λέγει· καλῶς ___. ἀναστροφὰν ἔχει.

τοὶ γὰρ περὶ τῶν καθόλο _υ ___. καλῶς
διαγνόντες ___. καλῶς ὀψεῖσθαι.
ταῦτα ___. ἀδελφεά.

καλῶς μοι δοκοῦντι τοὶ περὶ τὰ μαθήματα διαγνώ-
μεναι, καὶ οὐθὲν ἄτοπον ὁρθῶς αὐτούς, οἵᾳ ἔντι, περὶ¹
ἐκάστων φρονέειν· περὶ γὰρ τᾶς τῶν ὅλων φύσιος καλῶς
διαγνόντες ἔμελλον καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος, οἵᾳ ἔντι,
καλῶς ὀψεῖσθαι. περί τε δὴ τᾶς τῶν ἄστρων ταχυτάτος
καὶ ἐπιτολᾶν καὶ δυσίων παρέδωκαν ἀμῦν σαφῇ διάγνω-
σιν καὶ περὶ γαμετρίας καὶ ἀριθμῶν καὶ σφαιρικᾶς καὶ
οὐχ ἥκιστα περὶ μωσικᾶς. ταῦτα γὰρ τὰ μαθήματα δο-
κοῦντι ἥμεν ἀδελφεά· περὶ γὰρ ἀδελφεὰ τὰ τῷ ὄντος
πρώτιστα δύο εἴδεα τὰν ἀναστροφὰν ἔχει. πρῶτον μὲν
οὗν ἐσκέψαντο, ὅτι οὐ δυνατόν ἐστιν ἥμεν ψόφον μὴ
γενηθείσας πληγᾶς τινων ποτ' ἄλλαλα. πλαγὰν δ' ἔφαν
γίνεσθαι, ὅκκα τὰ φερόμενα ἀπαντιάξαντα ἄλλάλοις
συμπέτη· τὰ μὲν οὗν ἀντίαν φορὰν φερόμενα ἀπαντιά-
ζοντα αὐτὰ αὐτοῖς συγχαλᾶντα, _τ_ὰ δ' ὁμοίως φερό-
μενα, μὴ ἵσωι δὲ τάχει, περικαταλαμβανόμενα παρὰ τῶν
ἐπιφερομένων τυπτόμενα ποιεῖν ψόφον. πολλοὺς μὲν δὴ
αὐτῶν οὐκ εἶναι ἀμῶν ταῖ φύσει οἷους τε γινώσκεσθαι,
τοὺς μὲν διὰ τὰν ἀσθένειαν τᾶς πλαγᾶς, τοὺς δὲ διὰ
τὸ μᾶκος τᾶς ἀφ' ἀμῶν ἀποστάσιος, τινὰς δὲ καὶ διὰ τὰν
ὑπερβολὰν τοῦ μεγέθεος· οὐ γὰρ παραδύεσθαι ἐς τὰν
ἄκοὰν ἀμῦν τὰς μεγάλως τῶν ψόφων, ὕσπερ οὐδ' ἐς τὰ
σύστομα τῶν τευχέων, ὅκκα πολύ τις ἐγχέηι, οὐδὲν
ἐγχεῖται. τὰ μὲν οὗν ποτιπίπτοντα ποτὶ τὰν αἰσθασιν
ἄ μὲν ἀπὸ τῶν πλαγῶν ταχὺ παραγίνεται καὶ _ἰσχυρῶ_ς,
ὅξέα φαίνεται, τὰ δὲ βραδέως καὶ ἀσθενῶς, βαρέα δο-
κοῦντι ἥμεν. αἱ γάρ τις ῥάβδον λαβὼν κινοῦ νωθρῶς τε
καὶ ἀσθενώς, ταῖ πλαγῶν βαρὺν ποιήσει τὸν ψόφον·
αἱ δέ κα ταχὺ τε καὶ ἰσχυρῶς, ὀξύν. οὐ μόνον δέ κα τού-
τῳ γνοίημεν, ἀλλὰ καὶ ὅκκα ἄμμες ἢ λέγοντες ἢ ἀεί-
δοντες χρήιζομές τι μέγα φθέγξασθαι καὶ ὀξύ, σφιδρῶι
τῷ πνεύματι φθεγγόμενοι *** ἔτι δὲ καὶ τοῦτο συμβαί-
νει ὕσπερ ἐπὶ βελῶν· τὰ μὲν ἰσχυρῶς ἀφιέμενα πρόσω
φέρεται, τὰ δ' ἀσθενῶς, ἐγγύς. τοῖς γὰρ ἰσχυρῶς φερο-
μένοις μᾶλλον ὑπακούει ὁ ἄήρ· τοῖς δὲ ἀσθενῶς, ἥσσον.
τωύτο δὲ καὶ ταῖς φωναῖς συμβήσεται· ταῖ μὲν ὑπὸ τῷ
ἰσχυρῷ τῷ πνεύματος φερομέναι μεγάλαι τε ἥμεν καὶ
ὅξέαι, ταῖ δὲ ὑπὸ ἀσθενέος μικραῖ τε καὶ βαρέαι. ἀλλὰ
μὰν καὶ τούτῳ γά κα ἴδοιμες ἰσχυροτάτῳ σαμείωι, ὅτι

τῶ αὐτῷ φθεγξαμένῳ μέγα μὲν πόρσωθέν κ' ἀκούσαιμες·
μικρὸν δέ, οὐδὲ ἐγγύθεν. ἀλλὰ μὰν καὶ ἐν γα τοῖς αὐλοῖς
τὸ ἐκ τῷ στόματος φερόμενον πνεῦμα ἐξ μὲν τὰ ἐγγὺς
τῷ στόματος τρυπήματα ἐμπῖπτον διὰ τὰν ἰσχὺν τὰν
σφιδρὰν ὁξύτερον ἄχον ἀφίησιν, ἐξ δὲ τὰ πόρσω, βαρύ-
τερον· ὥστε δῆλον ὅτι ἡ ταχεῖα κίνασις ὁξὺν ποιεῖ, ἡ δὲ
βραδεῖα βαρὺν τὸν ἄχον. ἀλλὰ μὰν καὶ τοῖς ρόμβοις
τοῖς ἐν ταῖς τελεταῖς κινουμένοις τὸ αὐτὸ συμβαίνει·
ἡσυχαι μὲν κινούμενοι βαρὺν ἀφιέντι ἄχον, ἰσχυρῶς δέ,
ὁξύν. ἀλλὰ μὰν καὶ ὅ γα κάλαμος, αἱ κά τις αὐτῷ τὸ
κάτω μέρος ἀποφράξας ἐμφυσῆι, ἀφήσει _βαρέαν_ τινὰ
ἄμιν φωνάν· αἱ δέ καὶ ἐξ τὸ ἥμισυ ἡ ὄπόστον _ῶν_ μέρος
αὐτῷ, ὁξὺ φθεγξεῖται· τὸ γάρ αὐτὸ πνεῦμα διὰ μὲν τῷ
μακρῷ τόπῳ ἀσθενὲς ἐκφέρεται, διὰ δὲ τῷ μείονος σφο-
δρόν.

εἰπὼν δὲ καὶ ἄλλα περὶ τοῦ διαστηματικὴν εἶναι τὴν τῆς φωνῆς
κίνησιν συγκεφαλαιοῦται τὸν λόγον ὡς·
ὅτι μὲν δὴ τοὶ ὁξεῖς φθόγγοι τάχιον κινέονται, οἵ δὲ
βαρεῖς βράδιον, φανερὸν ἄμιν ἐκ πολλῶν γέγονεν.

καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ τῶν
παλαιῶν οὕτω φέρονται, καθάπερ καὶ
Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς καὶ Ἀρχύτας ἐν τῷ Περὶ μουσικῆς ____.
Ἄ. δὲ περὶ τῶν μεσοτήτων λέγων γράφει ταῦτα·
μέσαι δέ ἐντι τρίς τᾶι μουσικᾶι, μία μὲν ἀριθμητικά,
δευτέρα δὲ ἡ γεωμετρικά, τρίτα δὲ ὑπεναντία, ἀν καλέοντι
ἀρμονικάν. ἀριθμητικὰ μέν, ὅκκα ἔωντι τρεῖς ὄροι κατὰ
τὰν τοίαν ὑπεροχὰν ἀνὰ λόγον· ὃι πρᾶτος δευτέρου
ὑπερέχει, τούτῳ δεύτερος τρίτου ὑπερέχει. καὶ ἐν ταύ-
ται _τᾶ_ _ι ἀναλογίαι συμπίπτει ἥμεν τὸ τῶν μειζόνων
ὅρων διάστημα μεῖον, τὸ δὲ τῶν μειόνων μεῖζον. ἡ γεωμε-
τρικὰ δέ, ὅκκα ἔωντι οἷος ὁ πρᾶτος ποτὶ τὸν δεύτερον,
καὶ ὁ δεύτερος ποτὶ τὸν τρίτον. τούτων δὲ οἱ μείζονες
ἴσον ποιοῦνται τὸ διάστημα καὶ οἱ μείους. ἡ δὲ ὑπεναν-
τία, ἀν καλοῦμεν ἀρμονικάν, ὅκκα ἔωντι _τοῖοι_ _ῶ_ _ι ὁ
πρᾶτος ὄρος ὑπερέχει τοῦ δευτέρου αὐταύτου μέρει,
τούτῳ ὁ μέσος τοῦ τρίτου ὑπερέχει τοῦ τρίτου μέρει.
γίνεται δὲ ἐν ταύται τᾶι ἀναλογίαι τὸ τῶν μειζόνων
ὅρων διάστημα μεῖζον, τὸ δὲ τῶν μειόνων μεῖον.

ἐκ τοῦ Ἀρχύτου Περὶ μα-

θημάτων· δεῖ _____. ἀδικῆσαι.

διόπερ ὁ Ά. ἐν τῷ Περὶ μαθηματικῶν λέγει

δεῖ _____. ἀδύνατον.

δεῖ γάρ ἡ μαθόντα παρ' ἄλλῳ ἡ αὐτὸν ἐξευρόντα, ὃν
ἀνεπιστάμων ἡσθα, ἐπιστάμονα γενέσθαι. τὸ μὲν ὃν μα-
θὲν παρ' ἄλλῳ καὶ ἀλλοτρίᾳ, τὸ δὲ ἐξευρὲν δι' αὐταυτὸν
καὶ ἴδιαι· ἐξευρεῖν δὲ μὴ ζατοῦντα ἄπορον καὶ σπάνιον,
ζατοῦντα δὲ εὔπορον καὶ ράδιον, μὴ ἐπιστάμενον δὲ ζη-
τεῖν ἀδύνατον.

στάσιν μὲν ἔπαυσεν, ὄμόνοιαν δὲ αὐξῆσεν λογισμὸς
εὐρεθείς· πλεονεξία τε γάρ οὐκ ἔστι τούτου γενομένου
καὶ ἰσότας ἔστιν· τούτῳ γάρ περὶ τῶν συναλλαγμάτων
διαλλασσόμεθα. διὰ τοῦτον οὖν οἱ πένητες λαμβάνοντι

παρὰ τῶν δυναμένων, οἵ τε πλούσιοι διδόντι τοῖς δεο-
μένοις, πιστεύοντες ἀμφότεροι διὰ τούτω τὸ ἵσον ἔξειν.
κανὼν δὲ καὶ κωλυτὴρ τῶν ἀδικούντων _ἐών_ τοὺς μὲν
ἐπισταμένους λογίζεσθαι πρὶν ὀδικεῖν ἐπαυσε, πείσας
ὅτι οὐ δυναστοῦνται λαθεῖν, ὅταν ἐπ’ αὐτὸν ἔλθωντι· τοὺς
δὲ μὴ ἐπισταμένους, ἐν αὐτῷ δηλώσας ἀδικοῦντας, ἐκώ-
λυσεν ἀδικῆσαι.